מה הדין: נהיגה בשבת ופגיעה ברכב או תשתיות – דין "קם ליה בדרבה מיניה" מול חיובי ממונות

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

אדם שנהג במכוניתו בשבת ופגע בעמוד חשמל או ברכב חונה והזיקו – חייב לשלם את מלוא הנזק! ואין אומרים בזה פטור של "קם ליה בדרבה מיניה".

הסבר הסוגיה והמעשה מתוך השיעור:

בשיעור נדונו המקרים המפורסמים ממודיעין ומקומות נוספים, שבהם נהגים שחללו שבת ופגעו ברכוש טענו בבית הדין: "הרי חיללתי שבת ונתחייבתי מיתת בית דין/כרת, ואם כן 'קם ליה בדרבה מיניה' לפטור אותי מתשלומי ממון!".

בית הדין דחה טענה זו מכל וכל:

אין מיתה בלא התראה ושגגה: פטור "קם ליה בדרבה מיניה" חל אך ורק כאשר אדם חייב מיתת בית דין בפועל בעדים והתראה בשעת המעשה. נהג הנוסע בשבת בשגגה, בטעות או ללא התראת בית דין – אינו עומד למיתת בית דין, וממילא חוב הממון שגרם עומד בתוקפו המלא.

תקנות בני העיר ודינא דמלכותא: חוקי התעבורה ושמירת נכסי הרבים תקפים מן הדין, ואדם המזיק ברשות הרבים חייב לשלם ממיטב נכסיו.

(מקורות: שולחן ערוך, חושן משפט, סימן שנ"א סעיף א', וסימן שע"ח סעיף א' ; תוספות, מסכת כתובות, דף ל' עמוד ב' ; וסמ"ע שם).

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

להרשמה ולפרטים: 02-6260680 · horat-hamishpat.co.il

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

https://horat-hamishpat.co.il/halacha-qa/driving-on-shabbat-damage-kam-leh-bidrabah/